

Timovi Europske granične i obalne straže (FRONTEX) uskoro stižu na granicu BiH i Hrvatske zbog pritiska migranata, najavio je četvrtak u Strasbourgu europski povjerenik Vytenis Poulas Andriukaitis, ali i dodao kako najveću odgovornost za stanje na granici snose Sarajevo i Zagreb.

"Pregovori s BiH za raspoređivanje timova Europske granične i obalne straže (FRONTEX) su završeni i sporazum će se uskoro potpisati. Taj sporazum će graničnoj policiji omogućiti da upravlja granicom između BiH i Hrvatske, no najvažnija odgovornost je u rukama tih dviju zemalja" kazao je povjerenik Komisije u raspravi o položaju migranata u BiH na granici s Europskom unijom.

Andriukaitis je podsjetio na najnovije brojke koje govore da od 4. prosinca imamo 5139 migranata i tražitelja azila kojima se pruža pomoć u BiH.

"Njih 3126 su u kantonu u zapadnom i sjevernom dijelu BiH blizu granice s Hrvatskom, a oko 1000 migranata još uvijek nije zatražilo pomoć", kazao je povjerenik.

Po njegovim riječima, od lipnja ove godine Europska unija je BiH pomogla s dva milijuna eura humanitarne pomoći i 7,2 milijuna eura putem posebnih mjera i instrumenata za pretpristupnu pomoć, a sve mjere se provode uz pomoć međunarodnih organizacija za migracije, UNHCR-a te UNICEF-a.

Komisija prati zlostavlja li hrvatska policija migrante

Tijekom proteklih tjedana, naveo je povjerenik, BiH je rasporedila 180 dodatnih policijskih službenika kako bi poboljšala graničnu sigurnost.

"Odnosi između granične policije i migranata čine se sveukupno pozitivni, kao što izvješćuju službenici Europske unije", kazao je Andriukaitis, podsjetivši, međutim, da je BiH tranzitna zemlja i većina migranata pokušava prijeći granicu svakodnevno.

"Situacija nije jednostavna, posebice za lokalno stanovništvo. Osjećaju se napetosti i strah od incidenata", rekao je dužnosnik EK-a.

Kazao je da "postoje informacije da hrvatska policija zlostavlja migrante na granici s BiH" te da Komisija aktivno prati što se događa te je "s ovim optužbama suočila hrvatske vlasti".

Naglasio je da bi se sporazum o ponovnom prihvatu trebao primjenjivati na migrante koji nezakonito prelaze granice EU-a.

"Treba bi se primjenjivati bez dovođenja u pitanje prava na azil te također obveza koje proizlaze iz međunarodnog prava, posebice načela zabrane prisilnog vraćanja", kazao je povjerenik.

Pritom je dodao da se "svi slažemo da je granica između BiH i Hrvatske vanjska granica EU-a i da je Hrvatska odgovorna za upravljanje tom granicom".

"Mjere na vanjskim granicama EU-a moraju biti proporcionalne, one moraju ispunjavati temeljna

ljudska prava", kazao je Andriukaitis, izrazivši uvjerenje da će hrvatska tijela ove optužbe shvatiti ozbiljno te provesti brzu i temeljitu istragu.

U raspravi koja je uslijedila nakon njegove izjave u ime Komisije, Ivan Jakovčić je kazao da je predložio ovu raspravu prvenstveno iz humanističkih razloga, teškog stanje u kojima se nalaze migranti, uključujući i djecu, ali i problema s lokalnim stanovništvom i njihovim strahom te nasilja među samim migrantima.

"Drugi razlog zašto sam potaknuo raspravu je šizofrena situacija u kojoj se Hrvatska nalazi. S jedne strane se Hrvatska proziva da nije baš sve bilo u redu prilikom postupanja prema migrantima, a s druge strane ima obvezu štititi granicu Europske unije", kazao je Jakovčić.

Smatra da je ovo veliki izazov za Europsku komisiju te je zahvalio Komisiji na pomoći BiH jer se na taj način pomaže i Hrvatskoj, ali mišljenja je da "mi moramo do kraja precizno pratiti svaku situaciju u BiH".

"Toj državi trebamo pomoći. Njezine institucije još uvijek ne rade sve kako treba, a problemi se onda prebacuju na nas i Europsku uniju", kazao je Jakovčić i pozvao Komisiju da nastavi pomagati BiH i da se pobrinemo da se migranti tretiraju na ljudski način, ali da s druge strane "ne omogućavamo ilegalnu migraciju i imigraciju u BiH".

Zastupnica Dubravka Šuica (HDZ/EPP) je podsjetila da se Hrvatska priprema za ulazak u schengenski sustav i da hrvatska policija radi maksimalno, sve sukladno propisima, kako bi Hrvatskoj osigurala mogućnost ulaska u Schengensku zonu.

"Istovremeno, Hrvatska se trudi poštivati sve međunarodne propise", kazala je Šuica.

Kazala je da podaci MUP-a Hrvatske govore o povećanju broja migranata na granici od 57 posto u odnosu na prethodnu godinu, što znači 6415 osoba više nego 2017., te upozorila na problem olakšanog viznog režima BiH s trećim zemljama.

"Uglavnom zbog olakšanog viznog režima BiH s pojedinim trećim državama, na prvom mjestu Turskom, povećan je broj nezakonitih prelazaka iz BiH", kazala je Šuica i dodala da je to slučaj s još nekim državama na zapadnom Balkanu.

"No, u svakom slučaju činjenica je da se na zaštiti granice BiH, ali i Albanije i Crne Gore radi, ali Hrvatska ima više graničnih policajaca nego sve tri zemlje zajedno", istaknula je Šuica i dodala da treba pojačati sustav azila u BiH i drugim zemljama zapadnog Balkana.

U više navrata je podsjetila da Hrvatska vodi računa da je ona vanjska granica Unije te da pokušava postati dio schengenskog prostora.

Tonino Picula, (SDP/S&D), je takođe podsjetio da Hrvatska ima najdulju vanjsku kopnenu granicu Europske unije od 1300 kilometara, ali da u zaštiti te granice "ne slijedi primjere svojih susjeda, članica Unije, koje svoje granice štite bodljikavom žicom", aludirajući na Mađarsku i Sloveniju.

Istaknuo je da se na području BiH trenutno nalazi oko 6500 migranata, od čega najveći broj u improviziranim smeštajima blizu hrvatske granice što povećava mogućnosti nezakonitih prelazaka.

Kazao je da je kao članica koja očekuje što skorije pridruženje Schengenu, Hrvatska svjesna da su migracije globalni izazov te je podržala UN-ov globalni kompakt u Marakešu.

"Unija ima pravo očekivati od svojih članica i potencijalnih članica poštivanje temeljnih ljudskih prava, istrage i procesuiranje odgovornih za njihovo kršenje. Istovremeno, Unija ima obvezu pomoći zemljama koje se s ograničenim resursima, na ovako dugoj granici, suočavaju s lokalnim odjekom jednog velikog europskog problema", kazao je Picula.

BiH nema kapaciteta nositi se krizom

Ruža Tomašić, (ECR), je upozorila da je stanje migranata u BiH vrlo zabrinjavajuće i da ta zemlja nema kapaciteta nositi se s tim izazovom koji uz političku, humanitarnu i sigurnosnu dobiva i javnozdravstvenu dimenziju.

Istaknula je da migranti borave u nehumanim uvjetima, a osnovnih potrepština i medicinske pomoći nedostaje te da ih težak položaj tjera na prodor u Hrvatsku koja s BiH dijeli dugu i vrlo poroznu granicu.

Upozorila je da unatoč velikim naporima hrvatske granične policije, migrantske skupine sve češće prodire u Hrvatsku, a domaće stanovništvo žrtva je krađa i provala.

"Hrvatska neće postati hot-spot i nastaviti će čuvati svoju i europsku granicu",kazala je Tomašić.

Da bi u tome bila uspješna, nastavila je, potrebna joj je logistička i financijska pomoć Unije. Primjetila je da "baš u ovim okolnostima Hrvatska bude primljena u Schengen, čim zadovolji sve uvjete".

"To bi poslalo snažnu poruku da Unija stoji iza svih svojih članica, a naročito onih koje su pod izravnim pritiskom migrantskih valova", kazala je Tomašić.

Jozo Radoš, (ALDE), je kazao da se Hrvatska našla u situaciji da su "susjedne zemlja na dolaznoj ruti otvorile granice, ne žele ili ne mogu kontrolirati priljev izbjeglica, a susjedne su zemlje na odlaznoj ruti, članice EU-a, bodljikavom žicom zatvorile svoje granice".

"Radi se o jednoj vrlo teškoj situaciji. Mi smo postavili visoka načela u međunarodnim konvencijama o poštivanju prava, uključujući i prava migranata. A nismo stvorili zakonske pretpostavke, niti na europskoj razini niti na razini nacionalnih država, kako ćemo poštivati ta tako visoka međunarodna načela", zapitao se Radoš.

Marijana Petir, (EPP), se zahvalila hrvatskim policajcima na izuzetno zahtjevnom poslu koji obavljaju vrlo profesionalno štiteći vanjsku granicu EU-a od ilegalnih prelazaka.

"Oni time čuvaju sigurnost hrvatskih i europskih građana", kazala je Petir, dodajući da je tijekom

cijele godine sveukupno u BiH stiglo preko 23.000 migranata, izbjeglica i tražitelja azila.

"U ovom trenutku najvažnije je pomoći vlastima BiH te humanitarnim udrugama kako bi oni mogli pomoći onima koji su u potrebi. Opseg pomoći treba proširiti i na pomoć administraciji BiH na što bržem rješavanju zahtjeva za azil, ali i što bržem povratku u matične države svih onih koji ne ispunjavaju uvjete za azil", rekla je Petir.

Smatra također da EU treba pomoći BiH u obuzdavanju radikalizacije koja je u porastu.

Željana Zovko, (HDZ) je pozvala vlasti u Sarajevu da konačno ozbiljno pristupe problemu s migrantima, zajedno s međunarodnom zajednicom, i problem riješe tamo gdje je on započeo - na njezinom izvoru.

"Izbjeglice se ne mogu slati na granice s Europskom unijom i ne može se prebacivati problem sigurnosti na problem sigurnosti Republike Hrvatske", kazala je Željko.

Prethodno je na raspravi zastupnike iz redova Nordijske ljevice, koji optužuju Hrvatsku za nasilno ponašanje prema migrantima i ozbiljna kršenja ljudskih prava, prozvala "populistima" i kazala da nije točno to što govore, podsjetivši da je Hrvatska stavila svoj potpis na UN-ov sporazum o sigurnim, uređenim i regularnim migracijama.

"Na ovakav se način populistički pokušava Europa podijeliti (...) nemojte pomagati populistima na ovakav način. To nije točno", kazala je Zovko.

I dok su zastupnici iz lijevih stranaka uglavnom zagovarali humano rješavanje problema na granici s Hrvatskom, desne stranke su upozorile da se ilegalne migracije moraju spriječiti, da se mora znati tko ulazi u EU koja se suočava s ozbiljnim problem sigurnosti.

(Hina)

Frontex stiže na granicu BiH i Hrvatske

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Četvrtak, 13 Prosinac 2018 14:30

Objavljeno: Četvrtak, 13 Prosinac 2018 14:30
